

Hem>Rättsliga åtgärder>Medling>Medling i EU-länderna

Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

spanska

Översättningen till är dock redan färdig.

Swipe to change

Medling i EU-länderna

Spanien

Antalet tvister som hamnar i domstol har ökat på senare år i Spanien, vilket påverkar domstolarnas möjligheter att bedriva sin verksamhet på ett smidigt sätt. Man försöker därför att hitta alternativa tvistlösningsmetoder som är mer effektiva än de nuvarande. Medling är en sådan metod, liksom skiljeförfaranden och förlikningsförfaranden.

Vem kontaktar man?

Se informationen om hur man hittar en medlare i Spanien.

När kan medling användas och inom vilka områden är det mest vanligt?

Genom lag 5/2012 av den 6 juli om medling på privaträttens område införlivas Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/52/EG av den 28 maj 2008 i spansk lagstiftning. Lagen fastställer bland annat en miniminivå för tillämpningen av metoden medling, utan att det påverkar tillämpningen av de autonoma regionernas bestämmelser.

Medling inom det arbetsrättsliga området

Medling är mycket vanligt inom det arbetsrättsliga området. Ibland måste försök till medling göras innan man får vända sig till domstol. Vid kollektiva arbetstvister förekommer ofta medling och även vid individuella arbetstvister sker medling i vissa autonoma regioner.

De autonoma regionerna har organ för medling i arbetstvister. På statlig nivå erbjuder det centrala medlings- och förlikningsorganet (*Servicio Interconfederal de Mediación y Arbitraje*, SIMA) gratis medling vid tvister som faller utanför behörigheten för organen i **Comunidades Autónomas**

Genom lag 36/2011, som reglerar domstolarnas arbete på det arbetsrättsliga området, införs ett särskilt intyg som ska styrka att det gjorts försök till förlikning eller medling på förhand inför den ansvariga administrativa instansen (*Servicio de Mediación, Arbitraje y Conciliación* [SMAC]) eller inför andra organ som uppfyller dessa funktioner enligt kollektivavtal (*Convenio Colectivo*), även om den följande artikeln innehåller ett antal undantag från detta krav

Genom lag nr 36/2011 införs inte bara en uttrycklig hänvisning till medling som en form av förlikning innan ett rättsligt förfarande inleds, utan medling tas också upp som en lösning som kan användas under processens gång.

Medling inom det civilrättsliga och familjerättsliga området

I lag 5/2012 om medling på privaträttens område ges också utrymme för att upplysa parterna om möjligheten till medling i samband med de förberedande förhandlingarna. Medling kan då fungera som ett sätt att lösa konflikten, och beroende på ärendets art kan domstolen också uppmana parterna att försöka nå en uppgörelse som gör att det rättsliga förfarandet kan avslutas, eller ge dem möjlighet att av egen vilja avsluta processen genom medling, skiljedom eller motsvarande.

Lag 5/2012 innebar således en väsentlig förändring inom denna rättsordning genom att den för första gången uttryckligen hänvisar till medling som en form av alternativ tvistlösning inom civilprocessområdet.

Inom det spanska rättssystemet är det först och främst på familjerättsområdet som medling utvecklats som en detaljerad och strukturerad tvistlösningsform. På nationell nivå innebar lag 15/2005 ett väsentligt framsteg, i den meningen att den möjliggjorde medling som en valbar möjlighet för att lösa tvister inom familjerätten och på så sätt underströk valfriheten som ett centralt element i lagstiftningen. Den innebar också att parterna när som helst under en process kan be den ansvarige domaren att avbryta det rättsliga förfarandet och i stället välja medling för att avveckla ett familjerättsligt mål, och således lösa tvisten genom en överenskommelse mellan parterna.

I civilrätten ingår också möjligheten att parterna gemensamt enas om att avstå från domstolsförhandlingar och i stället använda sig av medling, dock utan att detta innebär att domstolen måste avstå från att inleda förfarandet och i stället hänvisa parterna till ett möte i informationssyfte. Det finns i detta lagrum inte heller någon rekommendation om att domstolen bör agera så.

Det varierar en hel del mellan de olika autonoma regionerna vilka möjligheter till medling som erbjuds inom familjerätten, och alternativen kan också skilja sig åt inom en och samma region. I vissa delar av Spanien är det regionens egen förvaltning som erbjuder tjänsten (till exempel i Katalonien, medan det i andra regioner kan vara kommunernas uppgift).

Domstolarnas allmänna råd (*Consejo General del Poder Judicial*) bistår och övervakar de medlingsinitiativ som genomförs vid olika domstolar i Spanien, med stöd av autonoma regioner, universitet, kommuner och olika organisationer.

Medling inom det straffrättsliga området

Medling inom det straffrättsliga området syftar dels till att återanpassa gärningsmännen, dels till att kompensera brottsoffren.

Vid mål som rör ungdomar (14–18 år) finns uttryckliga bestämmelser om medling som ett sätt att åstadkomma en återanpassning av ungdomarna. I sådana sammanhang sköts medlingen av grupper som är knutna till åklagarkammaren för ungdomsmål (*Fiscalía de Menores*), men den kan även handhas av organ som tillhör de autonoma regionerna eller av andra sammanslutningar, till exempel föreningar.

I fråga om mål som rör vuxna finns inga bestämmelser om medling, men i praktiken sker medling i vissa provinser med stöd av de straffrättsliga och straffprocessrättsliga bestämmelser som medger samtycke och nedsättning av straffet vid gottgörelse av skadan, samt tillämpliga internationella bestämmelser.

Vanligtvis förekommer medling vid lindriga brott, men det kan även ske i mål som rör grövre brott om det är motiverat av omständigheterna.

När det gäller könsbetingat våld fastställs det i *la Ley Orgánica 1/2004 sobre Medidas de Protección Integral contra la violencia de género* (tillämpningsbestämmelse om åtgärder för fullgott skydd mot könsbetingat våld) att medling inte är tillåten som tvistlösningsform inom detta område. Det finns dock allt fler som förespråkar möjligheten till medling även inom denna del av rättsordningen och anser att man med fördel skulle kunna bedöma från fall till fall om medling är lämplig. I domstolarnas allmänna råds rapport om könsbetingat våld inom familjen framhölls det därför att mål som rör mildare våld och våld i hemmet skulle kunna avgöras i tvistemålsdomstol.

Domstolarnas allmänna råd bistår och övervakar de medlingsinitiativ som genomförs vid förundersökningsdomstolar, brottmålsdomstolar och provinsdomstolar i Spanien. Hittills har medling varit vanligast i Katalonien och Baskien.

Medling i förvaltningsrättsliga mål

I lagen om förvaltningsrättsliga mål finns det ingen uttrycklig bestämmelse om alternativ tvistlösning med hjälp av tredje part, men det finns heller ingen bestämmelse som utesluter en sådan möjlighet.

Lagen gör det emellertid möjligt att överlåta åt andra instanser än domstolar att bedöma huruvida förvaltningsmässiga regler och förhållanden är lagliga, eftersom man på så sätt kan undvika att belasta knappa resurser och erbjuda mindre kostsamma och snabbare metoder för att lösa många tvister. Här hittar du information om de olika juridiska instanser som erbjuder medling i domstol, inom såväl privaträtt som bolagsrätt, straffrätt, arbetsrätt och familjerätt, och om de olika möjligheterna till tvistlösning utanför domstol via yrkessammanslutningar och andra specialiserade organ:

Portal de la Administración de Justicia

Finns det särskilda regler som måste följas?

Normalt utförs medlingen av en neutral tredje part som har tystnadsplikt.

Parterna kan med hjälp av sina advokater bestämma sig för att göra ett medlingsförsök och meddela domstolen detta. De kan också bli kontaktade av domstolen om domstolen finner att medling kan vara en framkomlig väg i målet.

I straffrättsliga sammanhang kontaktas först gärningsmannen och om denne ger sitt samtycke kontaktas brottsoffret för att göra ett medlingsförsök.

Information och utbildning

I lag 5/2012 om medling på privaträttens område anges att medlaren bör ha universitetsexamen eller examen från högre yrkesutbildning samt ha genomgått en specifik utbildning för uppgiften som medlare, vilken kan bestå i en eller flera skilda kurser som ges av institut som är formellt godkända och där det faktum att man slutfört kursen ger formell behörighet att fungera som medlare var som helst inom Spaniens territorium.

Vissa av de autonoma regionerna har också lagar och förordningar där det anges vilka kvalifikationer som behövs för att medla inom familjerätten. Som regel krävs det att medlaren har en grundläggande universitetsexamen plus en specialiserad, främst praktiskt inriktad utbildning för medlare, som regel mellan 100 och 300 kurstimmar.

Särskilda medlingsutbildningar anordnas normalt av universitet och yrkesorganisationer, exempelvis psykologförbunden och advokatsamfunden.

Vad kostar medling?

Medling med anknytning till domstol är i allmänhet kostnadsfri.

Inom det arbetsrättsliga området är de autonoma regionernas och det centrala medlingsorganet SIMA:s tjänster kostnadsfria.

Inom det familjerättsliga området är de tjänster som tillhandahålls av organ som samarbetar med domstolarna i allmänhet kostnadsfria. I Katalonien finns bestämmelser om kostnader för medlingsprocessen för personer som inte är berättigade till rättshjälp.

Inom det straffrättsliga området är den medling som tillhandahålls av offentliga organ kostnadsfri.

Vid medling utan anknytning till domstol står det parterna fritt att vända sig till en medlare och betala det arvode som man kommer överens om. I fråga om kostnaderna för medling regleras det tydligt i lag 5/2012 att kostnaderna ska delas lika mellan parterna om inget annat överenskommit, och att detta ska gälla oavsett om medlingen lett fram till en överenskommelse.

För att uppmuntra till tvistlösning utanför domstol anges det dock i lag 10/2012, som reglerar ett antal avgifter inom ramen för rättsväsendet samt Instituto Nacional de Toxicología y Ciencias Forenses (nationellt institut för toxicologi och rättsmedicin), att avgifter återbetalas om en tvistlösning utanför domstol har sparats in en del av de totala kostnaderna.

Finns det möjlighet att få verkställighet av en överenskommelse som grundar sig på medling?

Enligt lag 5/2012 ska parter som når en överenskommelse genom medling ha rätt att registrera denna överenskommelse som rättsligt giltig.

Om överenskommelsen även ska tillämpas i en annan stat, måste den utöver att ha registrerats som rättsligt giltig i Spanien också uppfylla kraven i de internationella överenskommelser som Spanien ingått, samt EU:s bestämmelser.

Om en överenskommelse uppnåtts genom medling efter det att ett rättsligt förfarande redan inletts, kan parterna be domstolen att godkänna den i enlighet med civilprocesslagen.

Möjligheterna till verkställighet av en överenskommelse som nåtts genom medling beror också på parternas frihet att på egen hand ingå överenskommelser inom den del av lagstiftningen det gäller.

Länkar

SERVICIO INTERCONFEDERAL DE MEDIACIÓN Y ARBITRAJE DE ESPAÑA

Senaste uppdatering: 29/06/2022

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.